

2010-10-25

FSFs ordförande på utlandsuppdrag; Rumänien 5 - 16 oktober 2010

Huvudanledningen för uppdraget var att delta på ENRDs (Europeiska Nätverket för Lantbygdsutveckling) seminarie om och för småjordbruk med självhushållning (SF) och småjordbruk med självhushållning och viss avsalu (SSF). Vi inbjöds som varande medlemmar i det svenska Landsbygdsnätverket och jag skulle följaktligen representera nätverket i första hand. Konferensen skulle ursprungligen ha hållits i april i år om inte ett askmoln dragit in över oss.

Camilla Eriksson, doktorand från Lantbruksuniversitetet, ville absolut med på konferensen och erbjöd i gengäld att jag skulle få följa med henne på återbesök till hennes studieobjekt i Maramures regionen i NV Rumänien, på gränsen till Ukraina, veckan före konferensen. Vilket jag inte kunde avböja eftersom vi fäbodbrukare ofta fått oss till livs sanningar om dessa områdens värdefulla betesregimers unika biologiska mångfald och skicklighet i att valla boskap bland rika rovdjurspopulationer.

Det var mycket givande att med oprofessionella tolkar få berättelser, bit för bit som ett pussel lagt av bybor (som gärna bredde på i sagostil), från tjänstemän av lägre rang (som inte dolde sin uppgivenhet till de sägenomspunna men lågt rangordnade herdarna (vilka släppte på myterna och bekräftade sin utsatthet).

Intervju med locals: Mr Patru Barlea, tavernaägare och trad.artist, tolken Stefan, herde I, herdens lillebror (och huvudansvarig för mjölkningen p.g.a. sin litenhet/smidighet), herden Joan/John, Camilla och Pauline

Summering av intrycken blev som följer:

- * Boskapsvaktande hundar kräver hundvana, både från herdarna men också av befolkningen i området i övrigt samt besökare. Stor skaderisk och t.o.m dödsfall lär ha förekommit.
- * Att bruka utmarksbete i dessa områden medför också stor skaderisk beroende på rovdjur och av skrämde tamdjur, förutom ekonomiska förluster av störda och förlorade djur.
- * Möjligheterna att kontrollera rovdjuren är små då de generellt är fridlysta. Den största andelen betesområden är statlig mark och/eller nationalpark där speciella förbud eller jaktregler gäller. Herdarna hade inte andra vapen än hundar och enkla tillhyggen, så för att detta ska fungera i praktiken krävs insatser utöver vad lagen tillåter, vilket enligt herdarna djurägarna ordnar.
- * Införande av landsbygdsprogrammets stödformer har ändrat inkomstfördelningen radikalt på bara ett par år. Detta har medfört ett förändrat brukningssätt som kommer att synas inom en snar framtid. Det behövs ett massivt arbete för att Landsbygdsprogrammets möjligheter skall spridas till alla led.
- * Viljan finns att bevara det traditionella levnadssättet, främst bland de äldre. Eftersom en stor andel av den yrkesarbetande generationen befinner sig som gästarbetare i andra EU-länder är risken stor att det inte går att hålla kontinuitet i brukandet om inte andra ekonomiska förutsättningar, som kan konkurrera med utlandsinkomsterna, införs.

*Utrustade att besöka herdarna i fält:
Cristina, Stefan, Camilla och Pauline*

Efter nio dygn i bergen återvände vi till stadslivet. Konferensen hölls i Sibiu, som var europeisk kulturhuvudstad 2007. Samtliga workshops behandlade SSF och SF. Av 150 delegater var tre praktiker från NGO's (icke statliga, idéella organisationer) och resten nationella och internationella forskare och tjänstemän, de flesta på EU nivå. Åsikterna gick så mycket isär att jag stundtals kände det som jag satt på två parallella konferenser. Men summeringen lutar åt att betydelsen av SSF och SF, som viktiga för bevarande av den biologiska mångfalden, ett fungerande socialt skyddsnät och en grundpelare för en levande landsbygd, blir bekräftad och stärkt. Återstår för oss, tillsammans med Landsbygdsnätverket och Jordbruksverket att gemensamt arbeta för detta även i Sverige.

För den svenska fäbodrörelsens del hoppas jag att vi genom detta deltagande har lagt grunden för att kunna bli medlemmar i ett europeiskt nätverk av SSFs, befintligt eller nytt.

För mer information om konferensen se [ENRDs hemsida](#)

Pauline Palmcrantz

Kontakta någon av oss:

